

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

**«ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԵՎ ԲՆՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՎՃԱՐՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Բնապահպանական և բնօգտագործման վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության 1998 թվականի դեկտեմբերի 28-ի ՀՕ-270 օրենքի 18-րդ հոդվածի 3-րդ մասում «0.2 տոկոսի չափով» բառերը փոխարինել «0.15 տոկոսի չափով» բառերով:

Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2015 թվականի հունվարի 1-ից:

Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը վճարման ժամկետին հաջորդող 365 օրը չլրացած վճարների չվճարված գումարների նկատմամբ տույժերի հաշվարկը սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու օրվանից հաշվարկվում է ժամկետանց յուրաքանչյուր օրվա համար 0.15 տոկոսի չափով մինչև վճարման ժամկետին հաջորդող 365 օրը լրանալը:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

«Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում և փոփոխություններ կատարելու մասին», «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Եկամտային հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին», «Արտոնագրային վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին», «Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին», «Բնապահպանական և բնօգտագործման վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» և «Ճանապարհային վճարի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի փաթեթ վերաբերյալ ներկայացված առաջարկությունների, դրանց ընդունման կամ չընդունման վերաբերյալ

h/h	Առարկության, առաջարկության հեղինակը	Առարկության, առաջարկության բովանդակությունը	Կատարված փոփոխությունները
<i>«Եկամտային հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ</i>			
1.	<p align="center">ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Սամվել Ֆարմանյան, Վարդան Այվազյան</p> <p align="center">Միքայել Մելքունյան, Նաիրա Զոհրաբյան</p> <p align="center">Հեղինե Բիշարյան, Հովհաննես Մարգարյան</p>	<p>Առաջարկվում է՝</p> <p>1) վճարված եկամտային հարկի հետ վերադարձման համակարգը տարածել նաև անհատական բնակարանային շինարարության շրջանակներում կառուցվող բնակարանների կամ անհատական բնակելի տների ձեռք բերման գործարքների վրա,</p> <p>2) նախագծից հանել այն դրույթը, որի համաձայն, ֆիզիկական անձանց կողմից վճարված եկամտային հարկը հետ է վերադարձվում բնակելի շենքում անմիջապես կառուցապատողից ձեռքբերված բնակարանների մասով,</p> <p>3) նախագծի 1-ին հոդվածի առաջին մասը վերախմբագրել հետևյալ բովանդակությամբ. «Սույն օրենքով սահմանված կարգով վճարված (այդ թվում՝ հարկային գործակալի միջոցով վճարված) եկամտային հարկը հետ է վերադարձվում Հայաստանի Հանրապետության տարածքում բնակարանի ձեռքբերման նպատակով վարձու աշխատողի, անհատ ձեռնարկատիրոջ և նոտարի կողմից Հայաստանի</p>	<p>Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ և լրացումներ, որոնց համաձայն, վճարված եկամտային հարկի հետ վերադարձման համակարգը տարածվում է նաև անհատական բնակարանային շինարարության շրջանակներում կառուցվող անհատական բնակելի տների ձեռք բերման գործարքների վրա:</p>

		Հանրապետության ռեզիդենտ ֆինանսական կազմակերպությունից սույն օրենքը ուժի մեջ մտնելուց հետո ստացված և փաստացի բնակարանի ձեռքբերմանն ուղղված հիպոթեքային վարկի համար վճարվող տոկոսների չափով, բայց ոչ ավելի, քան`»:	
2.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Արծվիկ Մինասյան	Առաջարկվում է վճարված եկամտային հարկը հետ վերադարձնելու փոխարեն աղբյուրի մոտ համապատասխան գումարի չափով պակասեցնել բյուջե վճարման ենթակա եկամտային հարկի գումարը:	Գտնում ենք, որ նախագծով ներկայացված մոտեցումն առավել արդյունավետ է, քանի որ` 1) այն հնարավորություն կընձեռի համախմբել միաժամանակ մի քանի գործատուներից աշխատավարձ ստացող անձի կողմից վճարված եկամտային հարկի գումարները և այդ հանրագումարը չգերազանցող չափով վճարված եկամտային հարկի գումարը եռամսյակային պարբերականությամբ հետ վերադարձնել ֆիզիկական անձին, 2) նախագծով ներկայացված մոտեցումը վարչարարական առումով առավել պարզ է, քանի որ առաջարկվող տարբերակի պարագայում անհրաժեշտ կլինի վերահսկողություն իրականացնել տարբեր աղբյուրներից պարբերաբար ստացվող եկամուտներից կատարվող նվազեցումների նկատմամբ, 3) ներկայացված առաջարկությունը չի հիմնավորվում նաև միջազգային փորձի տեսանկյունից:
«Ավելացված արժեքի հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
3.	ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ	Առաջարկվում է հստակեցնել նախագծի 5-րդ հոդվածի ա, բ և գ կետերը` հաշվի առնելով	Նախագծում կատարված հղումները վերաբերում են մայր օրենքի տեքստին

	Հեղինե Բիշարյան, Հովհաննես Մարգարյան	այն հանգամանքը, որ հղում է կատարվում նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-ին, 2-րդ և (կամ) 3-րդ կետերին, բայց նախագծի 6-րդ հոդվածում կետեր չկան:	և ոչ թե նախագծի տեքստին:
4.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Արծվիկ Մինասյան	Առաջարկվում է «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 43.2-րդ հոդվածով նախատեսված տուգանքը՝ հարկային հաշվի լրիվ արժեքով հատուցման գումարի (ներառյալ՝ ԱԱՀ-ի գումարը) կրկնակի չափով, բայց ոչ պակաս 5 միլիոն դրամից, կիսով չափ կրճատել և սահմանել ոչ պակաս, քան 2.5 միլիոն դրամից:	«Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 43.2-րդ հոդվածով նախատեսված տուգանքը նախատեսված է ոչ թե անզուգուրդ, այլ դիտավորյալ կատարվող գործողության համար, այն է՝ ՀՀ կառավարության սահմանված կարգի խախտմամբ կամ ապօրինի ձեռք բերված կամ պատճենահանված ձևերի լրացմամբ հարկային հաշվի դուրս գրում: Այս առումով, տուգանքի մեծությունը երկու անգամ նվազեցնելը նպատակահարմար չէ:
5.	ՀՀ կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 5-րդ հոդվածի 2-րդ կետով օրենքի 23-րդ հոդվածում լրացվող նոր պարբերություններից վերջինում «այն անձին» բառերը փոխարինել «այն ռեզիդենտ անձին» բառերով:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
«Արտոնագրային վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
6.	ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հեղինե Բիշարյան, Հովհաննես Մարգարյան	Առաջարկվում է «Արտոնագրային վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծում «Սահմանամերձ գյուղական համայնքներում» բառերը փոխարինել «Սահմանապահ և մինչև 300 բնակիչ ունեցող համայնքներ» բառերով:	Կարծում ենք, որ նախագծով ներկայացված մոտեցումը առավել արդարացի է, քանի որ այն հնարավորություն է ընձեռում արտոնությունները կիրառել նաև ՀՀ կառավարության կողմից հաստատվող ցանկում ներառված այն սահմանամերձ գյուղական համայնքների մասով, որոնք ունեն 300-ից ավելի բնակիչներ:
«Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին», «Բնապահպանական և բնօգտագործման վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» և «Ճանապարհային վճարի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
7.	ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հեղինե	Առաջարկվում է՝ 1) «Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և	Նախագծերով ներկայացված՝ տույժի հաշվարկման նոր դրույթաչափը՝ օրական 0.15 տոկոս, ավելի հիմնավոր

	<p>Բիշարյան, Հովհաննես Մարգարյան</p>	<p>լրացում կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծում «0.15 տոկոսը» բառերը փոխարինել «0.10 տոկոսով» բառերով, 2) «Բնապահպանական և բնօգտագործման վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծում «0.15 տոկոսը» բառերը փոխարինել «0.05 տոկոսով» բառերով, 3) «Ճանապարհային վճարի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծում «0.15 տոկոսի չափով» բառերը փոխարինել «0.10 տոկոսի չափով» բառերով:</p>	<p>է, քանի որ այն հավասար է հարկերի վճարումն օրենքով սահմանված ժամկետից ուշացնելու դեպքերում հաշվարկվող տույժի օրական չափին:</p>
<p>8.</p>	<p>ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Միքայել Մելքունյան, Նաիրա Զոհրաբյան</p>	<p>Առաջարկվում է փաթեթից հանել «Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը, քանի որ այն գրեթե նույնությամբ կրկնում է 2013 թվականի նոյեմբերի 26-ին ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Միքայել Մելքունյանի կողմից ներկայացված՝ «Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը, որն արդեն գտնվում է երկրորդ ընթերցման փուլում:</p>	<p>Նախագծերի փաթեթով ներկայացված՝ «Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծով, ի տարբերություն ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Միքայել Մելքունյանի կողմից ներկայացված օրենսդրական նախագծի, տույժերի հաշվարկման անցումային հարաբերություններն ամբողջությամբ կարգավորված են: Բացի այդ, նախագծով առաջարկվում է նվազեցնել նաև պաշտոնատար անձանց նկատմամբ տույժերի հաշվարկման դրույքաչափը ու սահմանափակել տույժերի հաշվարկման ժամանակահատվածը:</p>
<p>«Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում և փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծի վերաբերյալ առաջարկություններ չկան:</p>			